

بررسی ویژگی های مدیریت بحران های شهری، مطالعه موردي شهرک بعثت تهران بزرگ

ندا آهنگر ^{*}، رضا ملائی^۱، رضا احمدیان^۲

- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، دانشگاه علوم

تحقیقات شهر قدس، nedaahanghar@gmail.com

- دانشجوی کارشناسی ارشد عمران، گرایش خاک و پی دانشگاه

آزاد اسلامی زنجان، mollaei.reza585@gmail.com

- استادیار گروه مهندسی شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد

زنjan ، rahmadian2001@yahoo.com

چکیده

بر اساس آمارهای موجود طی ۹۰ سال گذشته در ایران ۱۲۰۰۰ نفر بر اساس بلایای طبیعی جان خود را از دست داده اند. در این تحقیق برخی از عمدۀ ترین دیدگاه ها، مفاهیم و عناصر آسیب پذیری در زمینه مباحث شهر سازی شامل نقشه های کاربری زمین، تراکم ها، فضاهای باز شهری، شبکه ارتباطی و دسترسی، کیفیت بنا، مصالح بکار رفته مورد بحث و تبیین قرار گرفته است و به بررسی میزان آسیب پذیری منطقه ۱۶ تهران و شهرک واقع در آن به نام شهرک بعثت می پردازیم و بدایم دربرابر زلزله احتمالی میزان آسیب و خسارات واردۀ به این منطقه در چه حد و چگونه خواهد بود و راهکارها و اقدامات صورت گرفته در قبل، حین و بعد از زلزله در این شهرک چگونه باید باشد و در آخر به اقدامات حاصله بعد از بحران زلزله در این شهرک خواهیم پرداخت . در این تحقیق مسئله قابل بحث ارائه راهکارها و راهبردهایی در جهت ارتقا آمادگی شهرها با پیچیدگی خاص آنها در پاسخگویی به بحرانهای ناشی از بلایای طبیعی در قالب برنامه ریزی راهبردی می باشد. این راهبردها در مراحل چهارگانه مدیریت بحران قابل بحث و بررسی و ارائه می باشد. روش تحقیق در این مقاله بصورت توصیفی، تحلیلی با روی هم اندازی لایه های مرتبط در سیستم GIS است در این مقاله با استفاده از اسناد و مدارک موجود با مراجعه به سازمان مدیریت بحران شهر تهران و قراردادن یک سری اطلاعات و اسناد و کتاب ها و حتی فایل های نرم افزاری برای تهیه نقشه های GIS محله به تهیه نقشه های دو بعدی از محله پرداخته شده و همچنین با بازدید از محله و تهیه عکس ها به بررسی وضع موجود محله پرداخته شده است. روش تحلیل با استفاده از نرم افزار ARCGIS برای تهیه نقشه های وضع موجود محله و استفاده از نرم افزار sketchup برای تهیه دید سه بعدی از قبل و بعد از بحران محله و استفاده از نرم افزار Photoshop برای طراحی بعد از بحران محله بوده است.

واژه های کلیدی: مدیریت بحران، قبل، حین و بعد زلزله، تهران، شهرک بعثت GIS ، ARCGIS ،

۱- مقدمه

شهرهای ایران همانند سایر شهرهای دنیا عموماً در معرض بلایای طبیعی مانند زلزله، سیل، آتش سوزی و خشک سالی هستند. از ۴۰ نوع بلایای طبیعی شناخته شده در جهان ۳۱ نوع آن در ایران به دلیل شرایط خاص جغرافیایی اتفاق می افتد، بر اساس آمارهای موجود طی ۹۰ سال گذشته در ایران ۱۲۰۰۰ نفر بر اساس بلایای طبیعی جان خود را از دست داده